

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind reglementarea
juridică a persoanelor aflate pe așa numitele
liste de chiaburi**

Analizând propunerea legislativă privind reglementarea juridică a persoanelor aflate pe așa numitele liste de chiaburi, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B137 din 19.03.2008,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,
Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect reglementarea juridică a drepturilor persoanelor aflate pe așa numitele liste de chiaburi, aceste persoane urmând a fi considerate victime ale persecuțiilor regimului comunist.

În raport de conținutul său normativ, propunerea se încadrează în categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. În ceea ce privește definiția și delimitarea categoriei de „chiabur” considerăm că este necesar să se facă unele precizări:

a) În România, nu a existat o definiție clară a acestei categorii, inițial fiind considerați chiaburi acei țărani care aveau mai mult de 10 ha teren arabil, însă, o dată cu adoptarea Decretului 115/1959 pentru lichidarea rămășițelor oricăror forme de exploatare a omului de către

om în agricultură, în scopul ridicării continue a nivelului de trai și al dezvoltării construcției socialiste, criteriile au fost diversificate, astfel încât nu s-a mai folosit o limită maximă a suprafeței de teren deținute de aceștia.

Aceste criterii nu dădeau o definiție clară a categoriei chiaburilor și au condus la o serie de abuzuri ulterioare.

b) Listele de chiaburi au fost întocmite la propunerea comisiilor locale și trimise la Comitetul Executiv al Sfatului Popular raional după care erau verificate și aprobate de Comitetul Executiv al Sfatului Popular Regional, rezultatele fiind retrimise la raion.

c) Confuzia în definirea chiaburilor, precum și schimbările în politica agrară, au dus la mai multe campanii de întocmiri de liste cu chiaburi și verificări de chiaburi, motiv pentru care este necesar ca în cuprinsul propunerii legislative să fie definită noțiunea de chiabur, urmând ca, în funcție de aceasta să fie reformulat și titlul proiectului.

În acest context, semnalăm că **titlul** propunerii nu exprimă în mod corect și sintetic obiectul reglementării, întrucât respectivele persoane nu pot fi „reglementate”, ci eventual, drepturile ce pot fi acordate acestora.

3. În ceea ce privește „listele de chiaburi”, pentru o corectă aplicare a actului normativ, este necesar ca proiectul să precizeze unde anume se găsesc ele, întrucât aceste liste, ca de altfel și Decretul 115/1959, nu sunt publicate, iar actualele administrații publice locale nu mai pot prezenta decât înregistrările din registrele agricole ale perioadei în care s-a înregistrat preluarea terenurilor, imobilelor și eventual a inventarului agricol. Eventual, să fie reglementată obligativitatea desecretizării lor.

În general, aceste liste însoțite de documentele olografe ale foștilor proprietari, documentele prin care au fost forțați să-și predea bunurile se pot regăsi la arhivele statului. Pentru aceste motive, art.1 trebuie completat în mod corespunzător.



4. În ceea ce privește intenția de a acorda despăgubiri similare cu cele ale persoanelor beneficiare de prevederile Decretului-lege nr.118/1990, semnalăm faptul că Decretul-lege nr.118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare, prevede **drepturi** pentru persoanele persecutate din motive politice de dictatura comunistă și **nu despăgubiri**, așa cum se precizează prin prezentul

proiect. De aceea, este necesară reanalizarea și reformularea normei de **la art.2.**

Totodată, pentru o corectă și completă informare, referirea la Decretul-lege nr.118/1990 trebuie făcută astfel: „conform Decretului-lege nr.118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare”.

De asemenea, precizăm faptul că acordarea respectivelor drepturi pentru persoanele care mai sunt în viață și care au fost incluse în categoria „chiaburi” nu este de natură să repare distrugerea materială și socială, astfel cum se dorește prin Expunerea de motive, întrucât în baza „listelor” proprietarii au fost obligați să-și predea sub formă de donație olografă sau sub forma unor simple formulare bunurile ceea ce le-a creat o situație dezavantajoasă, neputându-și reconstitui, în mare parte dreptul de proprietate, potrivit legilor funciare adoptate după anul 1990.

Din acest motiv, sugerăm ca respectivelor persoane care mai sunt în viață să li se acorde drepturile prevăzute de Decretul-lege nr.118/1990 cu modificările ulterioare, dar lor și urmașilor lor să li se restituie bunurile sau contravaloarea lor, actualizată, astfel încât propunerea legislativă să fie într-adevăr un act normativ repartoriu.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIEȘCU


București

Nr. 469/7.04.2008